

ЎЗБЕКИСТОН
1930 ЙИЛ
12 МАЙДАН
ЧИҚА
БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ИИБ ХАЙЪАТИ НАШРИ

● 17 (2281)

● 1991 ЙИЛ 26 ФЕВРАЛЬ

● СЕШАНБА

● БАҲОСИ 10 ТИЙИН

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Қонуни ТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИНИ ОЛИБ ҚОЧГАНЛИК УЧУН ЖИНОИЙ ЖАВОБГАРЛИКНИ КУЧАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Транспорт воситаларини олиб қочганлик учун жиноий жавобгарликни кучайтириш мақсадида Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Кенгаши қарор қилади: Ўзбекистон ССРнинг 1959 йил 21 майдаги қонуни билан тасдиқланган (ЎзССР Олий Советининг ведомостлари, 1959 йил, Ғ 6, 2-модда; 1983 йил, Ғ 1, 1-модда; 1985 йил, Ғ 31, 359-модда) Ўзбекистон ССР Жиноят кодексининг 209-2-моддаси қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«209-2-модда. **Транспорт воситаларини олиб қочиш**
Транспорт воситаларини олиб қочиш —
уч йилдан етти йилгача муддатга озодликдан маҳрум этиш билан жазоланади.
Уша ҳаракатлар такрор ёни бир гуруҳ шахслар томо-

нидан олдиндан тил бириктириб содир этилса — мол-мулкни мусодара қилиб, етти йилдан ўн икки йилгача муддатга озодликдан маҳрум этиш билан жазоланади.

Ушбу модданинг биринчи ва иккинчи қисмларида назарда тутилган ҳаракатлар ўта хавфли рецидивист, уюшган жиноятчи гуруҳ томонидан, ёхуд куч ишлатиб ёни дўқ-пўписа қилиб содир этилса — мол-мулкни мусодара қилиб, ўн йилдан ўн беш йилгача муддатга озодликдан маҳрум этиш билан жазоланади».

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Президенти
Тошкент шаҳри,
1991 йил 15 февраль.

И. КАРИМОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ КЕНГАШИ РАЁСАТИДА

17 МАРТ — СССР
РЕФЕРЕНДУМИ КУНИ

● 20 февраль кунини Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши Раёсатининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Мажлисини Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг Ранси М. И. Иброҳимов бошқариб борди.

Раёсат СССР референдуми республика Марказий комиссиясининг раиси Қ. А. Аҳмедовнинг Совет Социалистик Республикалари Иттифоқини сақлаб қолиш масаласига доир референдумни ўтказишга тайёргарлик қандай бораётгани ҳақидаги ахборотини тинглади.

Бўлажак референдум СССР халқлари, жумладан Ўзбекистон халқлари тақдирини учун ғоят муҳим сиёсий аҳамиятга эга бўлиши таъкидланди. Бинобарин референдумга тайёргарлик ва уни ўтказишда фаол иштирок этиш давлат идораларининг, жамоат ташкилотларининг, барча бугунлардаги халқ депутатларининг вазифасидир.

Ўзбекистоннинг маҳаллий хусусиятлари ҳисобга олиниб ва ўртага қўйилган масаланинг моҳиятини жумҳурият фуқаролари аниқ ва равшан тушунишларини таъминлаш мақсадида овоз бериш учун қўшимча бюллетень тайёрлаш зарур деб топилди, қўшимча бюллетень референдум кунини Иттифоқ идораси тасдиқлаган бюллетень билан қўшиб берилди.

Фикрлашув якунларига биноан қўшимча бюллетеннинг қуйидаги мазмундаги матни тасдиқланди: «Ўзбекистон янгиланаётган Иттифоқ (федерация) таркибида мустақил тенг ҳуқуқли жумҳурият бўлиб қолишига розимисиз?»

Раёсат мажлисида Ўзбекистон ССР Президенти И. А. Каримов нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

ҚЎНАЛҒАДАН ҲАВОГА НИМА УЧИШИ КЕРАК?

ни оқибатида ёнғин чиқди. Анча кечикиш билан бўлса ҳам, хизмат хоналарини кўздан кечириб чиқариш зарур бўлган ҳарбийлашган соқчилик бўлими ўқчиси Б. Панаев ярми ўт билан қопланган емакхона ҳақида хабар қилди.

Қўналғанинг навбатчи қоровули Ш. Рўзиев ёнғин ҳажми кенгайиб, ўчиришга ўзларининг кучи етмаслиги маълум бўлгачинна, Урганч шаҳар ўт ўчириш марказига хабар берди.

Марказий пункт диспетчери, ички хизмат сержанти Р. Васильева зудлик билан бўлинишни ўша ерга юборди. Бўлинима етиб келганида ён-

гин 500 квадрат метр жойни эгаллаган, иккинчи қават айвонини чулғайтган эди.

Шаҳар 2-ҳарбийлашган ўт ўчириш қисми бошлигининг ўринбосари, ички хизмат катта лейтенанти М. Шерназаров бошқарувни қўлга олди. Ўт ўчирувчиларнинг кескин ва дадил ҳаракатлари туфайли ёнғин бартараф этилди.

Бу бахтсиз ҳодиса Ўзбекистон фуқаро авиацияси бошқармаси раҳбарлари учун жиддий сабоқ бўлар. Қўл остидаги ишхолатларнинг ёнғинга қарши хавфсизлигини ҳақида ўйлаб кўрсалар, ёмон бўлмас эди. Чунки бугунги кунда қўналға ичида

жойлашган видеобар, ўйин хоналари, ресторан, бар ва ҳақозолар радиоэлектрон жиҳозлар билан қалаштириб ташланган. Уларни ишлатиш жараёнида йўл қўйилмаган кичик, арзimas бир хато ҳам кўп нохушлиқларга олиб келиши мумкин.

Дастлабки хомчўтга қараганда, бу ёнғин 48 минг сўмлик зарар етказган. Қўналғадан тайёрлар қўлга кўтарилаверсин-у, аммо давлат маблағини совуқонлик оқибатида ҳавога учишига йўл қўймаслик керак.

Адҳам ЕҚУБОВ,
ички хизмат подполковниги.

ДЎЗАХНИ ДАФ ЭТГАНЛАР

Ўтган йилнинг 21 августда «Шўртангаз» бошқармаси қазийётган янги қудуқлардан бирида чиққан ёнғин бутун Қашқадарё вилояти аҳолисини саросимага солди. Вазият ўта жиддийлиги эътиборга олиниб, фалокатни бартараф қилишга қўшни вилоятлардан ҳам махсус техника ва ўт ўчириш жангчилари жалб этилди.

Жасур олов бўйсундирувчилар баланглиги юз метрга етадиган алангани саккиз кун деганда жиловладилар. Машаққатли ва ҳаёт учун хавфли курашда 62 нафар жангчи қатнашди. Қудуқ атрофидаги ҳарорат икки минг даража иссиқликда бўлишига қарамай бирон киши ҳам чекинмади.

Катта хавфни бартараф этишда кўрсатган жасорати ва маҳорати учун ССЖИ Олий Кенгаши номидан ЎзССР Президентининг 1991 йил 8 февралдаги Фармони билан Қашқадарё вилояти ички ишлар бошқармаси ёнғиндан сақлаш бўли-

ми 6-ҳарбийлаштирилган ўт ўчириш қисми бошлиғи ўринбосари Мақсуд Иброҳимов, шу бўлимининг ўт ўчириш бўйича бошлиқ катта ёрдамчиси Сергей Мед, Қарши шаҳар 1-мустақил ўт ўчириш қисмининг ҳайдовчиси Роберт Ҳалимовлар «Ёнғиндаги жасорати учун» медалига сазовор бўлдилар.

Улар оташ ичига дадил кириб, бошқаларга катта намуна кўрсатишди. Қолбуки, алангадан юз метр нарида

ҳам шовқин-сурон туфайли ҳеч нарсани эшитиб бўлмади, фалокат киндиги эса дўзахни эслатди. Шунга қарамадан йангитлар жасорати туфайли саккиз кунлик олишув офатининг устидан ғалаба қозониш билан тугади.

М. МИРЗОИТОВ,
ички хизмат майори,
Суратларда: катта лейтенант М. Иброҳимов, Р. Халимов, капитан С. Мед.
Суратларни Ольга ЖУРАВЛЕВА олган.

ҚОЧОҚЛАРНИНГ УЧИНЧИСИ УШЛАНДИ

Йиллар давомида таҳликага бой касбнинг сайқал топган маҳорати Акмал Икромов тумани ИИБ жиноят қидирув бўлини маси (ЖКБ) ходимларига муҳим тадбирни муваффақиятли ўтказиш имконини берди.

Маълумки, шу йил 6 январда Тошкент шаҳридаги 1-тергов қамқонхонасининг «ўта хушёр» побонлари кўзини шамғалатлаб, ҳар хил жиноят содир этишда гумонсиралаётган беш маҳбус қочганди. Улардан икки нафари ушлангани ҳақида хабар берилганди.

Қолганларини қўлга тушириш бўйича тўхтовсиз қидирув ишлари олиб борилди. Шу мақсадда қочоқларга бошлана бериши мумкин бўлган ва хулқ-атвори шубҳали туюлган кимсалар уйлари қаттиқ назорат қилинди.

— Қочоқлар сурати рўзнома-ларда берилгани ва телевидениеда кўрсатилгани фойдадан қолди бўлмади, — дейди туман ИИБ бошлиғи Тоҳир Бойматов. — Адаш-

масам, қочоқлардан иккитаси аҳоли ёрдамида ушланганди. Бу сафар ҳам шундай бўлди. Яхшиси, бу тадбир қандай ўтказилгани ҳақида ўринбосарим гапириб берсин.

Сухбатга Александр Великий қўшилди.

— Маҳалла вакиллари билан учрашувда беркиниб юрган уч қочоқнинг суратини кўрсатдик. Улардан бири Ҳамидулла Қозо-

қовни кўрганини, фақат соқоли йўқлиги ва муйлаб қўйганини айтди.

Калаванинг ўчи топилгандек бўлди. Сира кечиктирилмасдан учта гуруҳ тузилди. Ҳамидулла Қозоқовнинг қопқондан чиқиб эҳтимоли бўлган барча йўللар яширинча кўз остига олинди. Ортиқчадай кўринган эҳтиёткорлик ўринли бўлиб чиқди. Қандайдир ҳид олган Ҳ. Қозоқов қочишга

уриниб кўрди. Лекин узоққа бора олмади. Қочоқлардан учинчисини қўлга олишда ЖКБ бошлиғи ўринбосари А. Маликов, ЖКБ опервакиллари О. Қурбонбоев, Р. Мухаммаджонов, Р. Овулов, Р. Досумовлар иштирок этишди.

Энди очикда қочоқларнинг энг хавфлилари — қотилликда айбланаётган Раъшан Бўриев ва Асатулло Султоновлар қолди. Қидирув давом этмоқда. Навбат кимга келди?

И. РАҲИМОВ,
Ш. САМИЕВ.

ЎзССЖда 1990 йили алоҳида йўналишлар бўйича жиноятчиликнинг аҳволи

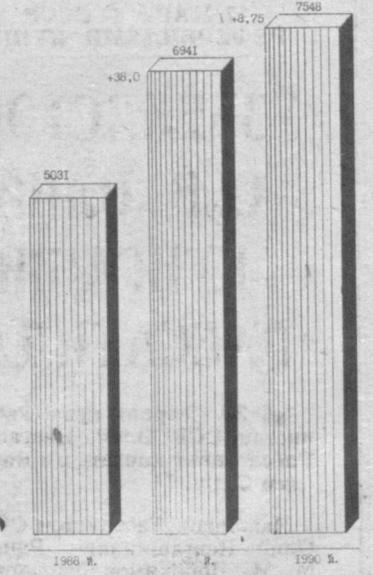
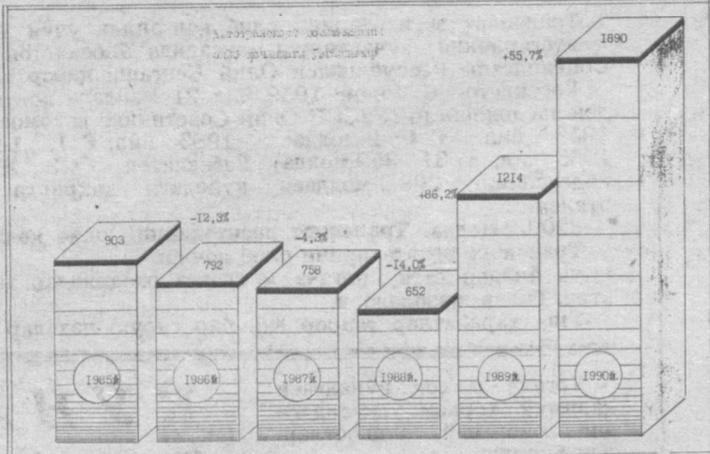
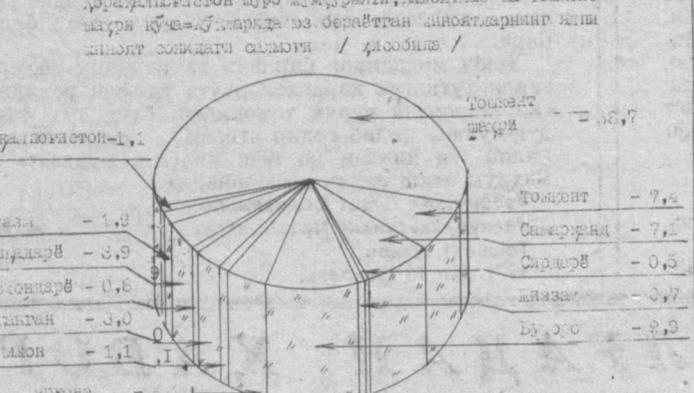
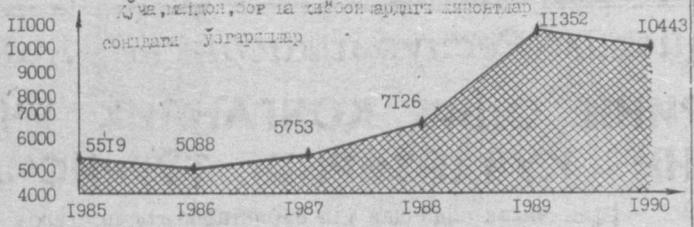
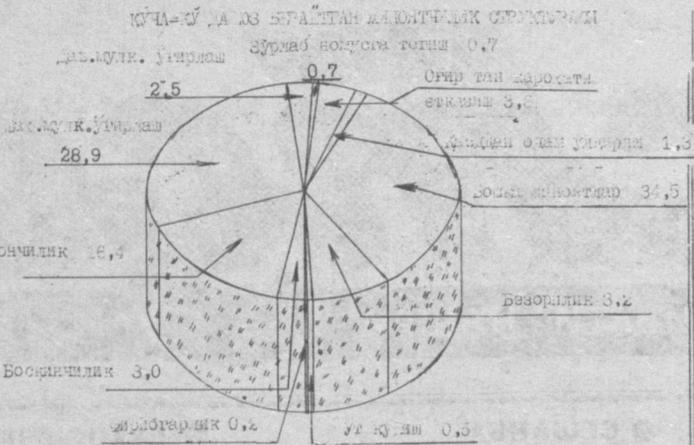
Жамоат жойларида (-4.4%) ва кўча-кўйларда (-8.0%) юз бераётган жиноятлар сони камайганлиги ҳуқуқбузарликнинг аҳволини яхшилашга томонларини кўрсатувчи мисолдир. Хизматни йўлга қўйишнинг асосий тактикаси ва ташкилий кўришилари тубдан қайта кўриб чиқилгани ва ички ишлар идораларини қўшимча маблағ билан таъминлаш ортаниги ҳисобига пост-патрул наряди зичлигини анча ошириш мумкин

бўлди. Бу ўз навбатида юқоридаги кўрсаткичларга эришиш имконини туғдирди.

Автотранспорт воситаларини олиб қочиш билан боғлиқ жиноятлар авж олди. Бу масала ЎзССЖ Олий Кенгашининг шу йил февраль ойида бўлиб ўтган сессиясида муҳомама этилгани ва «Транспорт воситаларини олиб қочганлик учун жиноий жавобгарликни кучайтириш тўғрисида»ги қонун қабул қилингани бежиз эмас.

Спиртли ичимлик ичиб, қонунга хилоф ҳатти-ҳаракатлар содир этаётган шахслар сони ўсиб бормоқда.

ЎзССЖ ИИБ ТАШКИЛИЙ-НАЗОРАТ ВОШ-ҚАРМАСИ.

МУРУВВАТЛИ ҚАЛБ СОҲИБИ

Олимжон ака Беруний кўчаси бўйлаб оҳиста қадам ташлаб кетаётганида, кўчқисдан бир бола унга туртилиб, ўқдай учиб ўтди. Унинг кетидан енгил автомашина таъқиб эта бошлади. Милиция майори бу ерда бир гап бўлса керак, деб улар орқасидан югуришга тушди. Машина ўсмир кириб кетган Тинчлик кўчасининг 11-тор

қалласидаги кўчалардан бирида истиқомат қиладиган Б. исмли йигит бўлиб чиқди. Эндигина 16 ёшга қадам қўяётган йигит ўз айбига иқдор бўлди, кечирим сўради. У туман ички ишлар бўлими балоғатга етмаган ёшлар билан ишлаш инспекцияси ҳисобига олиб қўйилди. Унинг устидан назорат кучайтира бошланди.

бўлди. Ака-укалар оналари Роби хола тарбиясида воёга етишди. Фашистлар Германияси устидан галаба қозонилган йили Олим Тошкентдаги 111-мактабга ўқишга кирди. Уни 1955 йили тугатиб, меҳнат фаолиятини бошлади. Дастлаб, у босмаҳонада ишчи, кейин эса троллейбус ҳайдовчиси бўлди. Сўнг-ра олий таълим олиш иста-

кўчасига бурилиб тўхтади. Унинг ичидан 2-3 киши отилиб тушди-да, ўз «ўлжа»лари томон талпинди. Йигитлардан бири унга етиб олиб, қўлларини қайирди ва орқасидан итариб машина томон судрай бошлади.

га келди. Бу ердаги ёзувчи-зувлардан сўнг маълум бўлдики, ўғри «Тинчлик» ма- Олимжон ака улар хонадонидан бўлиб, оила аҳволи билан танишди, узоқ вақт Б. нинг ота ва онаси билан суҳбат ўтказди. Ҳозир Б. онаси билан пойтахтдаги пой-афзал фабрикаларидан бирида сидқидилдан меҳнат қилмоқда. Хулқи ҳам бинойидек. Юқорида ҳикоя қилган воқеамиз Октябрь тумани ички ишлар бўлими участка вакили, милиция майори Олимжон Муҳаммаджонов ҳаётдан бир шингил, холос. Тиниб-тинчимас. Олим аканинг ҳаётида бундай воқеалар озми-кўпми учраб туради.

ги уни Низомий номидаги давлат педагогика олийгоҳининг тарих ва география куллиётига етаклади. Сирдан ўқиб, бу даргоҳни муваффақиятли тугатди. Хар бир топширилган вазифага виждонан ёндашувчан Олимжон ака 1965 йилдан бошлаб жумҳурият ички ишлар ва-

Машинага энди етай деб қолишганда, уларга милиция вакили — участка назоратчиси рўпара келди.

Лабларидан кулги аримайдиган, тиниқ чехрали милиция майорини «Тинчлик» ва «Литвинов» номли маҳаллаларнинг 600 дан зиёд хонадонни яхши билади. Каттадан кичик уни очиқ чехра билан кутиб олади, унга пешвоз чиқади. Ўз вазифасини аҳолининг осойишталигини сақлаш деб билган Олимжон аканинг таржимаи ҳоли ҳам барчаникидек оддий, ҳаёти қувонч ва ташвишга тўла.

Эл осойишталиги, унинг равнақи йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилиб, кечани кундузга, тонгни тунга улаётган заҳматкаш инсон катта оиланинг бошлиғи ҳамдир. Тўрт фарзандни воёга етказди, жамиятимизга нафи тегадиган ибратли кишилар қаторига қўшди.

— Ҳа, яшшамагур, жувонмарг бўл, қўлинг синсин, ҳамёнимни топиб бер, ҳамёнимни, қани у.— дея унинг ёнини титкилай бошлади. Ўсмир қаттирай-қалтирай;

Улуғ Ватан уруши бошланганда Олимжон эндигина тўрт ёшга тўлган эди. Ота-си фронтнинг Сталинград чизигида 1942 йили ҳалок

мурод Саримсоқов ва Абдуазим Абдурахмонов билан тунги навбатчиликда.

Ҳабибулла ШОДИЕВ.

СУРАТЛАРДА: 1. Олимжон ака Муҳаммаджонов турмуш ўртоғи Екутхон қизи Феруза ва набираси Дилдора даврасида. 2. Олимжон ака Муҳаммаджонов «Тинчлик» маҳалласи кўнглили халқ дружинаси аъзоларидан (чапдан ўнгга) Собир Юсупов, Шомурод Саримсоқов ва Абдуазим Абдурахмонов билан тунги навбатчиликда. 3. «Намуна» маҳалласи фуқароларидан (чапдан ўнгга) Турсун ака Маҳмудов, Маҳаматназир Муталов, Бодомбек Назаров ўз депутати билан суҳбатлашишмоқда. Муаллиф суратлари.

ҚҮРИҚЛАШНИ МИЛИЦИЯГА ТОПШИРИНГ!

Тошкент вилояти Ангрэн шаҳар ИИБ қошидаги соқчилик бўлими марказлаштирилган қўриқлаш пунктига ташвишгоҳ қуриямасидан хабар тушди. Милиция катта сержантлари Абдунаби ва Абдураим Норматовлар зудлик билан муҳофазадаги хонадонга етиб келганларида, икки кимса буюмлардан ўзларига маъқулни саралаётган эдилар. Милиция ходимларини кутмаган ўғрилар уларга қайирғич (монтировка) билан ҳамла қилдилар. Абдураим Норматов огоҳлантирувчи ўқ узиб, улардан бирини қўлга олди. Аниқланишича, ушланган шахс илгари судланган бўлсада, тавбасига таянмаган экан.

17 январда Навоий шаҳрида яшовчи фуқаро В. Улаевичнинг хонадонидан ўрнатилган ташвишгоҳ қурилмаси ишлаб кетди. Тутиш гуруҳи билан келган «Жек» лақабли хизмат ити аввал уч марта судланган Р. Аҳмедшинни жойидан қимирлатмай қўйди.

Бухоро вилояти Тўқимачилик туманида ҳам шундай воқеа юз берди. Милиция сержантлари Х. Абдуносиров ва Ш. Жумаевлар «Рекс» лақабли «тўрт оёқли» хизматдоши билан етиб келсалар, ўғри ҳали эшикни очиб улгурмаган экан. Ушланган С. Қудратов ҳам илгари «ўтириб» чиққанлардан экан.

Фарғона вилояти Қирғули тумани ИИБ қошидаги соқчилик бўлими 1-марказлаштирилган қўриқлаш пунктига келган хабар милиция сержантлари Э. Юсупов, А. Сиддиқов, Ғ. Иброҳимов ва милиционер-ҳайдовчи Т. Аҳмаджоновларни йўлга чорлади. Тутиш гуруҳи балкон ойнасини синдириб кирган икки шахсни жиноят устида қўлга олдилар.

Мол-мулкнингизни, уйингизни қўриқлашни ҳеч иккиланмай соқчилик бўлимига топширинг. Панд емаяйсиз.

Революция ҲАСАНОВА.

ТАВБАСИГА ТАЯНМАГАНЛАР

Инсон умри давомида не кунларни бошидан кечирмайди дейсиз. Бахт ва фалокат доимо унга соядек эргашиб юради. Буларнинг қай бирига дуч келиш эса кўп жиҳатдан кишининг ақл-заковатига боғлиқдир. Тўғри, одам ўз ҳаёти давомида бирон марта ҳам адашмайди деб айтиш қийин. Лекин ҳамма гап ўша йўл қўйган хатони тан ола билиш ва унга қайта йўл қўймасликда.

Жумҳуриятимиз бўйича Андижон шаҳрида биргина турма бор. Бу ерда асосан биз ҳикоя қилмоқчи бўлган тавбасига таянмаганлар, яъни ахлоқ тузатиш муассасаларида жорий этилган тартибни бир неча бор қўпол равишда бузган маҳбуслар сақланади.

Шулардан бири 1962 йилда туғилган Петр Фёдорович Гилка. У 17 ёшида номуста текканлик учун 9 йилга озодликдан маҳрум қилиниб, балогатга етмаганларни тарбиялаш меҳнат колониясига юборилган. 1981 йилда 18 ёшга тўлгач, ахлоқ тузатиш муассасаларидан бирига ўтказилган. Петрнинг жазо муддати 1988 йил тугаши керак эди. Амалдаги қонунга кўра эса ўзининг ижобий хулқи ва меҳнат натижалари билан кўзга кўринган маҳбус муддатидан илгари ёки шартли равишда ҳам жазодан озод қилинади.

Петр эса бундай имтиёзлардан фойдаланиш у ёқда турсин, тўққиз йиллик муддат тугаганидан кейин ҳам маҳбуслигича қолаверди. Чунки у белгиланган муддатда ўзининг салбий томонлари билангина танилди. Ишга бўйин эгмади. Ўз онласи манфаатларини кўзлаб меҳнат қилаётган бошқа маҳбусларни ишламасликка мажбурлади. Қўполлиги ва безорилиги билан ном чиқарди. Колония маъмуриятининг бир қанча огоҳлантириш ва талабларига қўлоқ солмади. Натижада халқ суди Петрни қайта суд қилиб, жазо муддатини яна узайтирди ва ёпиқ ҳолдаги Андижон турмасига юбориш учун ҳукм чиқарди.

Яна бир маҳбус, 1951 йилда туғилган Галимжон Башировнинг ҳаёт йўли бундан ҳам аянчлироқ. У 17 ёшида бир кимсага пичоқ уриб, оғир тан жароҳати етказган. 8 йиллик жазо муддатини ўтаётганда яна жиноятга қўл урди. Натижада халқ суди томонидан Галимжоннинг жазо муддати уч йилу саккиз ойга узайтирилиб, қаттиқ режимдаги ахлоқ тузатиш муассасаларига ўтказилган. 1978 йилда эса учинчи марта жиноят содир этади.

Ахлоқ тузатиш колонияси маъмуриятининг барча тарбиявий чоралари беҳуда бў-

либ қолаверди. 1979 йилдаги беҳаёларча кўрсатган «жасорати» учун Г. Баширов яна суд олдида жавоб беришга мажбур бўлди.

Бу сафар ўта хавфли рецидивист деб топилди, жазо муддатининг 5 йилини ёпиқ ҳолдаги турмада, қолганини эса алоҳида хавфли рецидивистлар учун мослашган колонияда ўтказиш ҳақида ҳукм чиқарилди. Бир мунча вақт ўтгандан кейин инсонпарварлик юзасидан шаҳар халқ суди томонидан алоҳида режим ҳукми бекор қилиниб, қаттиқ режимга ўтказилади. Лекин Г. Баширов бу адолатпарварлик қадрига етмади, яна бир қанча «хунар»лар кўрсатди. Қисқаси, жазо муддатини ўтаётган пайтдаёқ 3 мартаба жиноят содир этди, ахлоқ тузатиш муассасаларида жорий этилган қондан 31 марта қўпол равишда бузди.

Хуллас, 17 ёшида 8 йил муддат билан озодликдан маҳрум этилган Галимжон Баширов 23 йил бўлибдики, ҳали озодликка чиқгани йўқ.

Тоғни урса, талқон қиладиган бундай йигитлар умрини Андижон турмасида ўтказишмоқда. Оила уй-рўзгор, фарзандлар қувончидан йироқ бўлган бундай кимсаларнинг яна қанча умри темир панжаралар ортида ўтади экан?! Тавбасига таянмаганлар деб шунини айтсалар керакда.

Исмомл МИНАВВАРОВ.

Борис ВАСИЛЬЕВ

Фурдонани қайтарилиши

(ҚИССА)

(Давоми. Бош аввалги сонларда)

— Кўзингни оч, ошнагинам, — такрорлади Величко. — Судмедэксперт сенга кутилмаган совга ҳозирлаган. Менинг йигитларим ҳам қараб туришмади. Бир умр қўллуқ қилсан. Ўзинг келасанми ё бирортасини жўзатайми?

— Ҳозир тушаман. — Қария лақиллашни истаётганини сезган Ким тез жавоб бериб, шоша-пиша дастан кўйди.

Максим Васильевич уни хонасига кираверишда кутиб олди.

— Ошиқмай тур. Хонани сал шамоллатайлик. — У дим ҳавони кўтаролмагани билан елвизакдан ўлгудай кўрқарди.

— Йигитлар роса тер тўкишди. — шанғиллади у Кимни диққат билан кўздан кечираркан. Величконинг кўзи қандайдир алоҳида, мустақил ҳаёт кечираётгандай туюларди. Ҳеч ким, ҳеч қачон Величкони ёмон кайфиятда кўрмаган. Уни фақат кўзлари билангина ҳам чека олишига Ким кўп марта эътибор қилганди. — Экспертиза актини машинкага бердим. Эртага эрталаб оламанди, ҳаммасини тегишлича расмийлаштирамиз. Кутилмаган совғам бу эмас, гарчанд гумонинг тасдиқланган бўлсада. Панжара қиррасидаги қон, ҳақиқатан у қон бўлиб чиқди. Жабрланувчининг қон гуруҳига тўғри келади. Демак, қотиллик йўқдай кўринадди. Юзак хулоса чиқарса, ҳаммаси шундай. Асосийси мурдани ёриб кўришда билинди. У беъмани нарсани кўрсатади. Мана врач хулосасини ўқигин. Антиқа ҳодиса: ўлим ё оғир тан жароҳати оқибатида юз берган, ё аксинча. Қалай, маъқулми?

Баҳайбат Величко бўшашиб қолган Кимга завқланганидан ёришган кўзлари билан боқди.

— Сен кўпам сиқилаверма. Омадидан келди, деб ҳисоблайвер. Хизматим давомида шунақа учинчи ҳодисани учраттишим. Мана қарагин, жабрланувчининг қон босими кучли бўлганлиги шетда айтилган. Ҳаво қўрмагур бир кунда ўн марта ўзгарди. Қария ўта ҳаяжонланган. Кейин нима бўларди — инсулт, демак мияга қон қўйилган. Туман табибхонаси маълумотларига қараганда ҳам у қон босимидан азоб чеккан. Йиқилиб бошини уриб олган. Фақат хонасига қандай эммаклар етган экан, ўйлаб каллам қотди. Ўша зинапоя майдончасида панжарадан хонагача бўлган қон излари топтаб ташланган, ахир, бир кунда бу жой-

дан қанча одам ўтмаган дейсан.

— Агар акси бўлса-чи? — Акси бўлса, зарба ўлимни тезлатган. Қон қўйилиши олдин юз берган-ку. Олдин нима бўлган, кейин қайсиниси — ёлғиз худога аён. Ахир, ўртадаги фарқ, яъни қон қўйилиши билан зарба ўртасидаги фарқ атиги бир неча лаҳза, холос.

— Зарба ўлимга олиб келмаган, уни тезлатганими? — аниқламоқчи бўлди Ким.

— Гап шундада. Расмиятчилик билан мулоҳаза юритсак, тезлатган бўлса, ўлимга қандайдир даражада сабабчи ҳисобланади. Амалда аҳамияти унчалик эмас. Ўлим бир лаҳза ичида ё бир неча кундан кейин юз беради.

— Демак ҳар қандай ҳолда ҳам қотиллик истисно қилинади.

— Э, йўқ, энди бунга сен бошингни қотир. Чаккасидаги зарба изи панжаранинг қиррасига мос келаётганини физика-техника экспертизаси тасдиқлади. У ўзи йиқилганми ёки йўқ, сенга ҳеч нарса дея олмайман. Билмадим. Сен нима коридорда турибсан ўзи. — ҳайрон бўлди Величко. — Кирақол.

Ким юмшоққина қилиб рад жавобини бериб, зинапояга қараб кетди.

...Бугун эрталаб, фаррош аёл коридорда челақларни тарақлатаётганда, Смолянинов хонасининг эшиги ланг очилиб, ўзида йўқ хурсанд Логвинов останада пайдо бўлди. Саломлашиш ҳам ёдида йўқ деярли қичқириб деди.

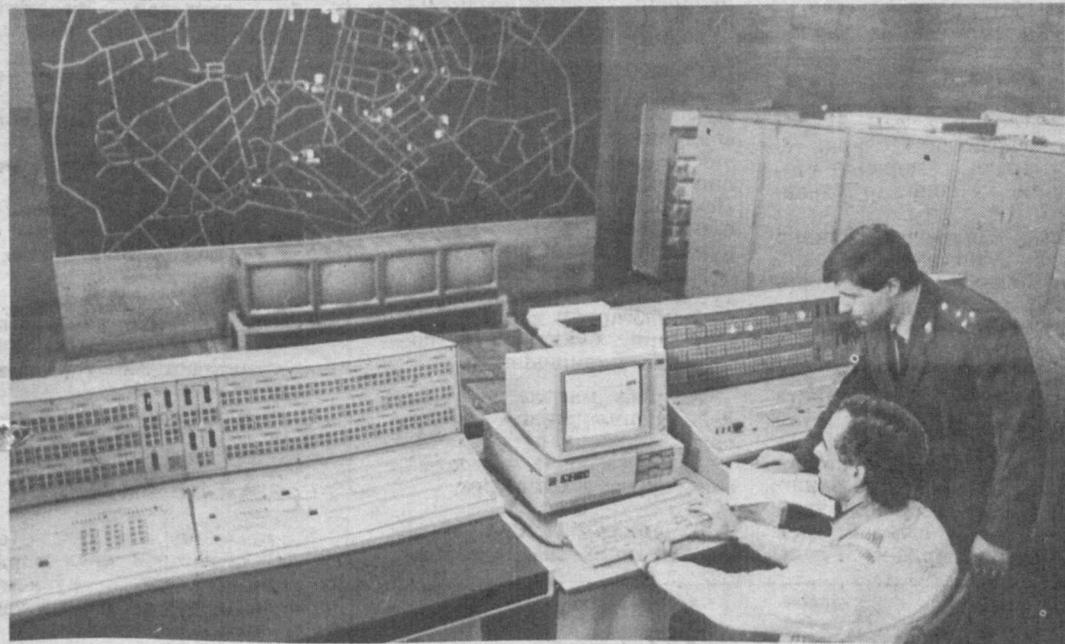
— Қотиллик бўлмаган, Дмитрий Григорьевич, бўлмаган. Мана. — Ким столга таъмирлаш устахонаси мудирининг сўроқ баённомасини кўйди. — Бир кун олдин, шанбада, қўшни вилоятдаги черковдан ўғирланган хочларни пуллаш чоғида Игорь Владимирович Казаченкони БХСС бўлими ходимлари ушлашган. Улар анчадан буюн устахонани кўз остига олиб юришган экан. Жиноий иш кўзга тилинган. Бундан ташқари тафтиш ўтказиш пайтида бажарилмаган ишлар ҳақида устахона ҳисобот берган сохта ҳужжатларнинг нусхалари аниқланибди. Хуллас, таъмирчилар амалда музейларнинг бюртмасига қўл урмасдан пулни қўртдай санаб олишаверган. Казаченко айбини тўласича ўзининг бўйнига олмаяпти. У ўғирланган буюмларни олишда ва соғишда кўмаклашган шерикларини айтиб берди. Таъмирчилар Владислав Галкин ва Вячеслав Докучаев, шунингдек, қандайдир Александр Феоктистович Поталов. Казаченконинг гапига қараганда, Поталов устахонага мижозларни Москвадангина эмас, балки бошқа вилоятлардан ҳам топиб берган. Мен учовини ҳам танийман, Лёша амаки, кечирасиз, фуқаро Коппев уйдаги ўтиришда танишганими?

— Шошма, Ким. Худди бош қотирадиган бошқа ишинг йўқдай жуда берилиб ҳикоя қилиб ётибсан буни. Менга қара, жўрттага қиялсанми ёки ростдан ҳам хизмат текшируви натижаси сени қизиқтирмайдими?

— Мени кадрлар бўлимига чақиришни бошлашдими? — бир зумда Кимнинг дами ичига тушди.

— Қани, бу ҳақда ўзинг нима дейсан?

(давоми бор)

Тасаввур қилинг: кун сайин қатнов кучайиб бораётган йўллардаги йўлчиноқ (светофор)лар ўчиб қолди. Қўлоқни қоматга келтирадиган машина сигнал, бир-бирига йўл бермай асабийлашган ҳайдовчилар, кўчадан пилёдалар одатдаги ҳолга айланади.

Тошкент шаҳар ИИБ ДАНБ ҳузуридаги йўл ҳаракатини автоматик бошқариш пулти бундай

тасодифларнинг олдини олиш билангина эмас, балки қатнов жадаллигига қараб йўлчиноқлар ишини ташкил этиб ҳам боради.

СУРАТДА: 1-даражали муҳандис Владислав Замеховский ва ДАНБ катта инспектори милиция катта лейтенанти Вячеслав Тутинлар пультада.

Александр КОШКИН олган сурат.

«ЕМАНГ ЁМОН ЭТНИ, ҚИЗАРТИРАР БЕТНИ»

МАИДА ўғирлик билан шуғулланиш Павел Лаховнинг жонига тегди. Юрак ҳовучлаб кимнингдир нари борса юз сўмини сездирмай шилиб олиш энди унга «ярашмайди». Осилсанг баланд дорга осил.

Ўйлаб-ўйлаб машина ўмарига қарор қилди. Аммо «Москвич» ёки «Жигули»ни олиб қочиш катта кўчадан ўғирланган туяни етаклаб ўтиш билан баробар. Яхши-си «гизинглаган тойчоқ»ларни қисмларга ажратиб пуллаш керак. Бу осон ва бетитроқ. Аммо ёлғиз отнинг чангни чиқмас, дейдилар. Ишончли шерик топиш керак, шунинг ўзиёқ муваффақиятнинг ярми, деган сўз. Омаднинг қарангки, Тошкентдаги хўжалик ҳисобидаги қўрилиш ва таъмирлаш бошқармаси автокран машинисти Владимир Попов бу таклифни дарров маъқуллади.

— Ишни пухта қилиш лозим, — деди Павел. — Мен касалхонага ётаман. Кечаси келишилган соатда кароватимдаги кўрпа остига бирор буюмин тикиб, касалхонадан чиқиб кетаман. Ҳамширалар

дўппайиб турган кўрпани кўриб, мени бурканиб ухлаб ётибди, деб ўйлашади. Биз эса ўша пайтда гараждаги машинани қўйини нимталаяндек парча-парча қилиб ташлаётган бўламиз. Сен уларни эртаси кунни чайқовда осонгина пуллайсан... Хўш, режа қалай?

Бу фикр Володяга ёқиб тушди. Шу кунийёқ Павел касалхонага ётди. У «даволанган» февраль-апрель ойлари давомида ўнга яқин машина бўлакларга бўлиниб, сув қилиб юборилди.

Биринчи бўлиб «4-Марказ» маҳалласида яшовчи Насриддиновнинг машинаси олиб қочилди. У Ипподром кўчасидаги хилватда парчаланиб, Попов томонидан эҳтиёт қисмлар сифатида бозорга чиқарилди. Шундан кейин Бицоп, Мельник, Исроилов ва бошқаларнинг

«Жигули»лари олиб қочилди. 55 сўмлик аккумуляторлар 20—25 сўмдан, дискалар, сальник, копот, клапан, ойна, филоф, рул, гилдиран ва ҳатто машина қулдонларига арзон-гаровга сотиб юборилаверди. Харидорлардан Качевский, Абдураимов, Миронов, Черемухинлар эса сув текинга анқонинг уруғи бўлиб кетган эҳтиёт қисмларини сотиб олганларидан қувонишарди.

Қинғирлиқнинг қийини чиқди. Минг-минглаб сўмини қора дори ва нашага сарфлаган Павел:

— Мен ўғирламадим, бу шеригимнинг иши. Ушанда мен касалхонада бетоб ётган эдим, — дея аюханнос солди. Бу гапга сиз билан биз ишонинишимиз мумкин эди-ю, бироқ суд ҳайъати ишонмади.

Абдулла НУРИМОВ, Тўхтамурад ТОШЕВ.

**МУКОФОТ
МУБОРАК**

ЖУМХУРИЯТ ички ишлар вазирлиги буйруғи билан пойтахтнинг Октябрь тумани ички ишлар бўлими катта участка инспектори, милиция майори Иброҳимжон Рустамов «Хизмат кўрсатган участка инспектори» фахрий унвонига сазовор бўлди.

— Бу жамоамизда биринчи бўлиб берилган унвондир, — дейди бўлим бошлиғи ўринбосари, милиция майори А. Шодиев. — Биз уни нафақат Иброҳим акага, балки бутун жамоамизга берилган унвон, деб ҳисоблаймиз. Иброҳим ака Рустамов жуда олийжаноб, ажойиб, ишчан ва ўз касбига сикидилдан ёндошувчи инсондир. Уни участкасида ҳамма танийди, катта-ю кичикнинг ҳурматини қозонган. Туманимиз ИИБ ходимлари орасида ҳам обрў-эътибори баланд. Бу юксак унвонни хизматлари учун ҳалол берилган, деб биламан.

Қ. МУҲАММАДЖОНОВ,
жумҳурият ИИБ матбуот маркази ходими.

ХАТЛАРДАН САТРАЛАР

**ЎҒРИЛАРНИ
ТАНИСИН**

Ассалому алайкум, рўзнома ходимлари! Биз соф ўзбек тилида жумҳуриятимиз ички ишлар идоралари фаолиятини ёрқинроқ рўзнома чиққанидан беҳад хурсандимиз.

Таклифимиз, мамлакатимизда бўлгани каби, жумҳурият миқёсида ҳам уюшган жиноятчиликка қарши олиб борилаётган кураш ҳақида кўпроқ мақолалар ёзилса.

Ҳар бир ўрнинг расми бериб борилишини истардим. Токи, халқ ўз бағрида ўсган сассиқаларни танисин.

Нафас ТУРГУНОВ,
Урол ЯУЛДОШЕВ,
Самарқанд вилояти Советобод тумани.

ТАКЛИФИМ БОР

Ассалому алайкум, «Постда» рўзномаси ходимлари! Ўйлайманки, рўзномангизни қайта таклифини хайрли иш бўлди.

Мен «Союзпечать» дўкончасида ишлайман.

Ҳар кунни юзлаб кишилар билан мулоқотда бўламан. Ана шу мулоқотлар жараёнида туғилган таклифни сизлар билан ўртоқлашни ниятдаман.

Кўпчиликка, шу жумладан менга ҳам рўзномангизнинг «Постда» деб номлангани ёқмайди. «Посдон» деб номланса, қандай бўларкин? Ана шунда инсон тақдирини ва уни кўксини қалқон қилиб ҳимоя қилувчи милиция ходимлари киши кўз ўнгиде гавдаланади.

Сизларга саломатлик ва ижодий баркамоллик тилаб қоламан.

Собир ЖУРАЕВ,
Қарши шаҳри.

**ДИҚҚАТ, БЕВОСИТА
МУЛОҚОТ!!!**

Бутун кундуз соат 11 дан 13 гача 33-16-29, 33-60-43, 33-78-24, 33-65-51 рақамли телефонлар орқали жумҳурият ички ишлар вазирлиги раҳбарлари билан бевосита мулоқот қилиб, ўзингизни қизиқтирган саволларга жавоб олишингиз мумкин.

Тошкент коди 8-371-2.

чидан пул олиб қўйиб юборишган, деган хунук гаплар тарқалди.

Демоқчиманки, жабрланувчи, гувоҳ ва ҳолисларнинг берадиган кўрсатмалари учун жавобгарлигини кучайтириш керак. Йўқса, жиноятни қилиб, озодликда бемалол юрган шахслар назарида милиция ва прокуратура ходимларининг обрўси бир пул бўлади.

**Абдуқарим
ЗИКРИЛЛАЕВ,**
милиция лейтенанти.

ларни аралаштира бошлади:

— Мен қизиқ ўйинни билмаман. «Шоҳсанам» дейилди. Жуда содда ўйин: икки-тадан карта берилди... Кимнинг очкоси кўп бўлса, ўша ютади. Энг каттаси — дама, 12 очко ҳисобланади. Туз — 11 очко ва ҳоказо...

Хоҳламайгина ўйинга қўшилган Илья Сергеевич шундай қизиқиб кетдики, ҳатто машинада нима учун ўтирганини ҳам унутиб юборди...

Ҳасан келди. Илья Сергеевичта сальникни берди. Лекин қаҳрамонимиз ўйинни ташлаб кетишни хаёлига ҳам келтирмасди. Ҳамма пулини ютқазиб қўйгандан кейин Ҳасандан 50 сўм қарз олди.

Хуллас, ўша кун Илья Сергеевич 2 минг 500 сўмга ўтдай тушди. Ҳозир ўша ўйинни тушда кўргандек эслайди. Унинг «улфатлари» жуда устаси фаранг экан. Шундай айёрлик билан уни қиморга тортишдики, ақлини йўқотиб қўйибди буткул. Осонгина уммай пулга эга бўлишни ўйлабди, ваҳоланки, фирибгарлар унинг ҳалол пулига кўз олайтиришган экан.

Хўш, улар жазоландими? Йўқ, бунга яна Илья Сергеевичнинг ўзи айбдор. Қилгилкини қилиб қўйиб, яна милицияга боришга ор этди. Исми-шарифи судда тилга олинишидан чўчиди. Бундан кўра қариндош-уруғларидан қарз олиб, фирибгарларга тутқазини афзал кўрди.

Фирибгарлар эса Тошкент кўчалари бўйлаб янги лақмаларни қидиришяпти.

Агар бу мақола ана шундай кишиларнинг кўзини очиб, манкорлар режасини йўққа чиқаришда асқотса, гоят хурсанд бўлардим.

Владимир ТИХОМОЛОВ,
милиция подполковниги.

ОБРУНИНГ БАҲОСИ

Масала, шу йилнинг 10 январда Э. иемли шахс машинаси ўғирланганлиги, қўшниси Р. 5000 сўм пул эвазига топиб бериши мумкинлигини айтгани ҳақида маълум қилди. Жиноятчилар далилий ашёлар билан қўлга олинди. Шаҳар ички ишлар бошқармаси тергов-

чиси жинойи иш кўзгади. Прокуратурага етганда, ни-магадир иш тўхтаб қолди. Билмадим, жабрланувчи жиноятчи билан тил бириктирганми ёки қўрқанми, ари-заси ва кўрсатмаларидан воз кечган.

Одамлар орасида эса милиция ходимлари жиноят-

— Майли, нима бўлса бўлар. Оламан.

— Олдироқ шундай дейиш керак — эди-да, — деди Ҳасан нигоҳини олиб қочиб, — ўтир машинага.

Улар автопарка етгунча миқ этмай кетишди. Машина тўхтагач, Ҳасан ҳаммадан машинада ўтириб туришни илтимос қилдида, гоийб бўлди.

Сукунатни Илья Сергеевич бузди.

— Қани, рўзнормани уза-

нинг боиси нима? «Жиззахлик» ўйланиб қолди, ўзга чораси йўқ экан шекилли:

— Майли, беравер, — деди қўлини силтаб. — Қаерга бориш керак?

— Ҳеч қаерга бориш керак эмас. Мен ҳозир омборга кириб кўрайчи, — деди Ҳасан улардан узоқлашаркан ва бепарволик билан Илья Сергеевичга қаради:

— Сенга сальник керак эди, а?

ОГОҲ ВУЛИНГ, ФИРИБГАР

— Ҳа-ҳа, — деди Илья Сергеевич ва баҳоси билан қизиқди. — Қанча туради?

Ҳасан эса унга жавобан «жиззахлик» меҳмон билан кутиб туришни айтди.

Кўп ўтмай у осмондан тушгандай пайдо бўлди.

— Ишлар жойида, гилдирак бор.

— Сальник-чи? — сўради Илья Сергеевич.

— Ҳа, дарвоқе сальник ҳам бор. Фақат бу ерда эмас, бошқа жойда — иккинчи автопаркиннинг ёнида. Борамизми?

Улар «жиззахлик»нинг машинасига ўтиришди. Лекин «Жигули» ўрнидан жилмасдан яна бир «мижоз» пайдо бўлди.

— Ҳасан, шошма, боягини менга бер, мана 35 сўм. Бошқа йўқ...

— Қачон пул топсанг, шунда кел.

тиб юборинг-чи, — деди у рулда ўтирган «жиззахлик»ка, — оламда нима гаплар экан?

Олаётганида рўзнома ичидан карталар тушиб кетди.

— Хаёлимда ҳам йўқ, — деди «жиззахлик» уларни териб оларкан, — зерикиб ўтирамызми, келинглр ўйнаймиз.

Илья Сергеевич ўйинни билмаслигини айтиб уэр сўради. Лекин «жиззахлик» уни аврашга тушди.

— Ҳеч нарса қилмайди, бу шунчани ўйин.

Шу пайт машинага бир йигит яқинлашиб, сигарета сўради. Ногоҳ картага кўзи тушди.

— Ўйнайсизларми? Мени ҳам кампанияга қўшиб олинглр, бўлмаса зерикиб ўлай деяпман. — У шундай дея машинага ўтирди-ю, карта-

Ички ишларда хизмат қилаётганимга бир йилдан ошди. Шу вақт ичиде Куйбишев тумани ИИБнинг 3-шаҳар милиция бўлини маси катта участка инспектори, милиция майори Х. Юсупов ҳамда жиноят қидирув бўлини маси ходимлари билан биргаликда бир неча жинойи ишларни очишда иштирок этдим. Лекин машаққатлар билан ушланган жиноятчилар бемалол жазосиз юриши мени жиддий ташвишга солади.

ЕРУҒ олам яралибдики, ким кимнидир алдаш билан овора. Фирибгарликда қилни қирқ ёрадиганлар-у, уларнинг тўрига лаққа балиқдек тушадиган соддалар ҳозир ҳам бор.

Гаражда ётган «Жигули»-сига эҳтиёт қисм излаб, Илья Сергеевич Фарҳод борзориға борди. Дўконга кириб, ҳафсаласи пир бўлди. Пештахтада излаган нарсаси кўринмади, сотувчи эса фақат шу касб эгаларига хос бўлган сўзни қайтарди: «Йўқ!»

Шу пайт пўримгина кийинган, сотувчи билан сирли гаплашган йигитга кўзи тушди-ю, кўнглида нимадир «йилт» этгандай бўлди. Етиб қолгунча, отиб қол, деганлар. Сотувчиларнинг «ўзиники» ҳисобланмиш бундай одамлар кўпинча йўқни йўндирадиган бўлишади.

— Кечирасиз, менга ёрдам беролмайсизми? — дея унга яқинлашиб шивирлади Илья Сергеевич. — Сальник керак эди...

— Қараб кўриш керак, — деди йигит текширганнамо Илья Сергеевичга назар ташлаб. Кейин янги мижознинг ишончли эканлигига инонди шекилли:

— Кутиб тура оласизми, айтмоқчи, исмингиз нима? — деб сўради.

— Илья Сергеевич.

— Мени Ҳасан, деб чақираверинг.

Фавқуллода уларнинг суҳбатини учинчи киши бўлиб қўйди.

— Қулоғ сол, Ҳасан, — деди у ялингасимон, — илтимос қиламан, гилдиракни 135 сўмга бера қолгин?

— Бўлмайди! — чўрт кесди Ҳасан. — Фақат 140 берасан. Наҳотни беш сўмдан қочаётган бўлсанг, Шундай экан, Жиззахдан келишинг-

1991 йил — Ўзбекистонда Навоий йили

Пойтахтимидаги Октябрь туманининг 276-мактабиде ёш авлоднинг таълим-тарбиясига катта эътибор берилмоқда. Бу ерда турли-туман мушоиралар, фан олимпиадалари, қизиқарли тақдир эгалари билан учрашувлар, спорт мусобақалари ташкил этиб турилади.

Дарсдан бўш вақтларда ўтказиладиган тадбирлардан хайрли мақсадлар кўзланган. Улар ўқувчилар ўртасида меҳр-оқибатни, яхши хулқ-атворни шакллантиришга хизмат қилади. Хуқуқбузарлик ва гиеҳвандлик кўчасига кириб кетишдан сақлайди.

Болаларнинг бир дунё э-

тетик тарбия олаётгани, адабиёт, санъат ва мусиқа соҳаларига ихлоси ортаётгани ҳақида гапирмаса ҳам бўлаверади.

Яқинда ўқувчилар улуг бобомиз Алишер Навоийнинг 550 йиллик маъракасини нишонлашди. Игилганлар кўз олдида Навоийнинг болалигини ақс эттирувчи лавҳалар намён бўлди. Хусайн Бойқаро ва Гули образлари ҳам ўқувчилар талқинида жозибали чиқди.

СУРАТЛАРДА: адабий кечадан кўринишлар.

Суратларни **Ҳабибулла ШОДИЕВ** олган.

Мухаррир
Зокир ОТАЕВ.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700029, Тошкент, Ловатин кўчаси, 1.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Кўмитаси нашриятининг Меҳнат Қизил Байроқ орденини босмагонаси. 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: Мухаррир — 32-38-86,
муҳаррир ўринбосари — 39-77-23,
37-23, 46-56 (ички).

«ПОСТДА»
(«НА ПОСТУ»)
Орган коллегии МВД
УзССР